

Międzynarodowe stosunki gospodarcze u progu XXI wieku. Wydanie II.

pod redakcją naukową Stanisława Miklaszewskiego

"Zaletą książki jest omówienie procesu transformacji i otwarcie gospodarek krajów Europy Środkowej i Wschodniej (EŚW) w latach 90. Jest to zwięzła, ale głęboka analiza trudnych analitycznie problemów rozwojowych krajów, które przeszły zasadniczą zmianę ustroju gospodarczego i politycznego.

W recenzowanej książce autorzy skoncentrowali się na instytucjonalnych aspektach regulacji międzynarodowych stosunków gospodarczych i znaczeniu międzynarodowych organizacji gospodarczych w procesie kształtowania powiązań między gospodarkami narodowymi, zagadnieniach ewolucji międzynarodowego systemu handlowego GATT/WTO (...)na źródłach i istocie kryzysów finansowych oraz sposobów zapobiegania im, istocie i skali procesów integracyjnych w świecie oraz - wspomnianych już procesach transformacji systemowej krajów EŚW i relacjach tych krajów z otoczeniem zewnętrznym".

prof. zw. dr hab. Elżbieta Kawecka-Wyrzykowska

Spis treści:

Wstęp

Stanisław Miklaszewski

ROZDZIAŁ 1. Internacjonalizacja i globalizacja gospodarki światowej

Stanisław Miklaszewski

1.1. Proces internacjonalizacji współczesnej gospodarki

1.2. Internacjonalizacja a globalizacja i ich wymiary

1.3. Globalizacja i regionalna integracja gospodarcza

Literatura

ROZDZIAŁ 2. Teoretyczne aspekty wymiany międzynarodowej

Piotr Małecki

2.1. Problem różnicy kosztów wytwarzania

2.2. Problem popytu i ceny światowej produktu

2.3. Odległość

2.4. Definicja produktu: wymiana międzygałęziowa i wewnątrzgałęziowa

2.5. Definicja producenta „krajowego”

2.6. Problem przenośności czynników

2.7. Bariery stworzone przez człowieka - czyli polityka handlowa

2.8. Problemy międzynarodowego rynku aktywów

Literatura

ROZDZIAŁ 3. Ewolucja międzynarodowych stosunków handlowych

Stanisław Miklaszewski

3.1. Polityka wolnego handlu a protekcjonizm i neoprotekcjonizm

3.2. Instytucjonalne próby tworzenia nowego ładu w handlu międzynarodowym: GATT i Światowa Organizacja Handlu (WTO)

3.3. Ekonomiczne i prawne aspekty wspólnej polityki handlowej Unii Europejskiej
Literatura

ROZDZIAŁ 4. Przemiany w międzynarodowych stosunkach walutowych

Jacek Pera

- 4.1. Istota międzynarodowych stosunków walutowych
- 4.2. Rynek walutowy i kurs walutowy - istota i rodzaje
- 4.3. Pojęcie i modyfikacja światowego systemu walutowego
  - 4.3.1. System waluty złotej
  - 4.3.2. System z Bretton Woods
  - 4.3.3. System wielodewizowy

Literatura

ROZDZIAŁ 5. Kryzysy finansowe we współczesnej gospodarce światowej

Lidia Mesjasz

- 5.1. Globalizacja rynków finansowych a kryzysy
- 5.2. Pojęcie i rodzaje kryzysów finansowych
- 5.3. Przyczyny kryzysów walutowych
  - 5.3.1. Kryzysy pierwszej generacji
  - 5.3.2. Kryzysy drugiej generacji
  - 5.3.3. Kryzysy trzeciej generacji
- 5.4. Kryzys zadłużeniowy lat osiemdziesiątych jako przykład kryzysu pierwszej generacji
  - 5.4.1. Przyczyny kryzysu zadłużeniowego
  - 5.4.2. Struktura zadłużenia i ciężar jego obsługi
  - 5.4.3. Skutki kryzysu zadłużeniowego
  - 5.4.4. Międzynarodowa strategia rozwiązywania kryzysu zadłużeniowego
- 5.5. Kryzys Europejskiego Systemu Walutowego (1992–1993) jako przykład kryzysu drugiej generacji
- 5.6. Kryzys azjatycki (1997–1998) jako przykład kryzysu trzeciej generacji
  - 5.6.1. Przyczyny i mechanizm kryzysu
  - 5.6.2. Skutki kryzysu i jego przezwyciężanie
- 5.7. Zapobieganie kryzysom i łagodzenie ich skutków

Literatura

ROZDZIAŁ 6. Procesy integracji gospodarczej we współczesnym świecie

Stanisław Miklaszewski, Joanna Garlińska-Bielawska

- 6.1. Teoretyczne podstawy regionalnej integracji gospodarczej
- 6.2. Typy i efekty integracji gospodarczej
- 6.3. Powstanie Wspólnot Europejskich
- 6.4. Etapy rozwoju Unii Europejskiej
- 6.5. Strefy wolnego handlu w Europie
  - 6.5.1. EFTA
  - 6.5.2. CEFTA
- 6.6. Stowarzyszenie Krajów Azji Południowo-Wschodniej (ang. *Asociacion of South--East Asian Nations* - ASEAN)
- 6.7. Północnoamerykańska Strefa Wolnego Handlu (ang. *North American Free Trade Agreement* - NAFTA)

6.8. Wspólny Rynek Ameryki Południowej (hiszp. *Mercado Comun del Sur* - MERCOSUR)
Literatura

ROZDZIAŁ 7. Europejskie organizacje i porozumienia gospodarcze

Jacek Pera

- 7.1. Bank Rozrachunków Międzynarodowych
- 7.2. Europejski Bank Inwestycyjny
- 7.3. Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju
- 7.4. Europejski Obszar Gospodarczy
- 7.5. Inicjatywa Środkowoeuropejska
- 7.6. Komisja Gospodarcza ONZ dla Europy

Literatura

ROZDZIAŁ 8. Państwa Europy Środkowo-Wschodniej wobec wyzwań rozwojowych

Edward Molendowski

- 8.1. Pojęcie krajów Europy Środkowo-Wschodniej
- 8.2. Rozpad systemu socjalistycznego i jego ekonomiczne konsekwencje
  - 8.2.1. Czynniki wpływające na ukształtowanie się nowego położenia międzynarodowego krajów EŚW w latach 90.
    - 8.2.2. Zróżnicowane warunki startu poszczególnych krajów
      - 8.2.2.1. Różna inflacja
      - 8.2.2.2. Wielkość długu zagranicznego
      - 8.2.2.3. Stopień zaawansowania reform gospodarczych
      - 8.2.2.4. Struktura gospodarki
      - 8.2.2.5. Różnorodny klimat psychologiczny
      - 8.2.2.6. Elementy specyficzne dla poszczególnych krajów
    - 8.2.3. Zakres i charakter niezbędnych zmian
- 8.3. Proces transformacji systemowej w krajach EŚW
  - 8.3.1. Pojęcie i elementy transformacji systemowej
    - 8.3.1.1. Stabilizacja gospodarki
    - 8.3.1.2. Przekształcenie infrastruktury systemowej
  - 8.3.2. Opcje transformacji systemowej w krajach EŚW
    - 8.3.2.1. Stabilizacja gospodarki
    - 8.3.2.2. Transformacja infrastruktury systemowej
- 8.4. Najważniejsze skutki ekonomiczne transformacji
  - 8.4.1. Podstawowe tendencje
  - 8.4.2. Dynamika rozwoju w latach 1989-2004
- 8.5. Kraje Europy Środkowo-Wschodniej a Wspólnoty Europejskie
  - 8.5.1. Sytuacja przed 1990 r.
  - 8.5.2. Zawarcie Układów Europejskich
  - 8.5.3. Traktatowe stosunki handlowe WE z krajami WNP
  - 8.5.4. Proces akcesji krajów EŚW do Unii Europejskiej
    - 8.5.4.1. Negocjacje w sprawie członkostwa i ich przebieg
    - 8.5.4.2. Warunki przyjęcia nowych krajów do Unii Europejskiej

Literatura

Bibliografia

Wykaz tabel

Wykaz rysunków

